

Література:

1. Богачова В.О., Кізіон А.Г. Вплив інноваційних процесів на розвиток спортивного туризму. URL: https://tourlib.net/statti_ukr/bogachova.htm (дата звернення: 07.03.2024).

2. Геоінформаційна система. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Геоінформаційна_система (дата звернення: 07.03.2024).

3. Миронов Ю.Б., Блащак І.М. Впровадження інноваційних технологій у систему спортивного туризму. Львів. URL: https://tourlib.net/statti_ukr/myronov23.htm (дата звернення: 07.03.2024).

4. Рятувальники розповіли, як користуватися мобільним додатком «Порятунок в горах». URL: <https://www.unian.ua/tourism/news/yak-koristuvatisya-mobilnim-dodatkom-poryatunok-v-gorah-novini-11684902.html> (дата звернення: 07.03.2024).

5. Як використовувати лавинні мапи місцевості Suunto. URL: <https://deka.ua/ua/articles/yak-vikoristovuvati-lavinni-mapi-mistsevosti-suunto/694/> (дата звернення: 07.03.2024).

ПЕРСПЕКТИВНІ МОДЕЛІ РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОГО БІЗНЕСУ У ПІСЛЯВОЄННИЙ ПЕРІОД В УКРАЇНІ

Бовкун Н.М.,

викладач вищої кваліфікаційної категорії, викладач-методист, ВСП «Уманський фаховий коледж технологій і бізнесу Уманського національного університету садівництва», м. Умань, Україна

Бабій І.В.,

викладач вищої кваліфікаційної категорії, викладач-методист, ВСП «Уманський фаховий коледж технологій і бізнесу Уманського національного університету садівництва», м. Умань, Україна

Мельник Ю.М.,

викладач вищої кваліфікаційної категорії, викладач-методист, ВСП «Уманський фаховий коледж технологій і бізнесу Уманського національного університету садівництва», м. Умань, Україна

Введення воєнного стану має значний вплив на індустрію туризму, оскільки туристи можуть сприймати постраждалий регіон як небезпечний і вирішити скасувати або відкласти свої плани подорожей чи екскурсій. Проте зі скасуванням воєнного стану у туристичній індустрії є можливості для відновлення та, навіть, процвітання. Війна в Україні має значно руйнівний вплив на індустрію туризму, оскільки

вона пошкоджує інфраструктуру, перериває подорожі у зв'язку з загрозою життя та небезпечними місцями, створюючи проблеми з безпекою туристів. Однак існують програмні моделі розвитку туристичного бізнесу після війни, які можуть допомогти підтримати відновлення та зростання туристичної галузі.

Розвиток інфраструктури є однією з ключових програмних моделей розвитку туристичного бізнесу після війни і потребуватиме великих капіталовкладень. Відновлення інфраструктури передбачатиме ремонт та будівництво доріг, аеропортів і інших транспортних об'єктів, а також відновлення основних комунікацій, таких як електроенергія та водопостачання. Розвиток інфраструктури має важливе значення для відновлення індустрії туризму після війни, оскільки це дасть можливість туристам подорожувати в постраждалих регіони та всередині них. Розвиток інфраструктури також сприятиме створенні робочих місць та економічним можливостям розвитку для місцевих громад [2].

Культурно-історичний туризм також можна вважати однією з програмних моделей розвитку туристичного бізнесу після війни. Культурно-історичний туризм передбачає популяризацію та збереження унікальних культурних та історичних місць і подій у постраждалих регіонах України. Культурний туризм допоможе залучити туристів до постраждалих регіонів, а також надати економічні можливості для місцевих громад через розвиток туристичної сфери у певному регіоні, реалізації продуктів та послуг культурного-історичного туризму. Це може включати екскурсії, культурні фестивалі та освітні програми, які популяризують історію та культуру певних регіонів, а в нашій країні кожен регіон має свої особливі цікаві історико-культурні особливості.

Громадський туризм є ще однією програмною моделлю для розвитку туристичного бізнесу після війни. Він передбачає участь місцевих громад у туристичній індустрії, зосереджуючись на сталих та відповідальних практиках туризму. Громадський туризм може допомогти підтримати відновлення індустрії туризму після війни, надаючи можливість місцевим громадам розвивати та продавати власні туристичні продукти та послуги. Це може включати проживання в сім'ї, місцеві екскурсії та культурні заходи, які надають туристам справжні та захоплюючі враження [4].

Ефективний маркетинг і просування також можуть бути важливою складовою розвитку туристичного бізнесу після війни. Маркетингові та рекламні кампанії допоможуть змінити сприйняття регіону як небезпечного чи пошкодженого, а також можуть залучити до

регіону туристів. Маркетинг і просування можна здійснювати за допомогою різноманітних каналів, включаючи соціальні мережі, онлайн-рекламу та цільові кампанії для певних демографічних груп. Ефективний маркетинг і просування можуть допомогти підтримати відновлення та зростання індустрії туризму після війни, залучаючи туристів і створюючи дохід для місцевого бізнесу.

Хоча правдою є те, що воєнний стан негативно впливає на туризм, але є докази того, що інтерес до постконфліктного туризму з часом зростатиме. Частково це пов'язано з тим, що туристи часто цікавляться місцями, які пережили конфлікт та воєнні вторгнення, і прагнуть дізнатися про історію та культуру цих регіонів. Крім того, постконфліктний туризм можна розглядати як форму «темного туризму», який передбачає відвідування місць, пов'язаних зі смертю, трагедією та стражданням в даній ситуації як мирних громадян та дітей, так і наших захисників, які віддали своє життя за рідну землю. Зі скасуванням воєнного стану у індустрії туризму може з'явитися можливість отримати вигоду з підвищення інтересу до постконфліктного туризму. Рекламуючи регіон як місце, що має історичне та культурне значення, і висвітлюючи кроки, вжиті для відновлення безпеки та стабільності, туристичні оператори можуть залучити відвідувачів, які зацікавлені дізнатися про минуле та сьогодення постраждалих від воєнної агресії регіонів [5].

Під час конфлікту та нестабільності інвестиції в інфраструктуру та розвиток часто відходять на другий план, а не для більш нагальних проблем, таких як безпека та гуманітарна допомога. Проте зі скасуванням воєнного стану для індустрії туризму можуть з'явитися можливості отримати вигоду від збільшення інвестицій в інфраструктуру та загальний розвиток окремих постраждалих регіонів та цілої країни. Уряди та приватні інвестори можуть виявити більше бажання інвестувати в регіон після скасування воєнного стану, оскільки стабільність і безпека стануть більш впевненими. Це призведе до розвитку нових туристичних атракцій, покращення транспортної інфраструктури та модернізації існуючих готелів і курортів. Ці збільшені інвестиції в інфраструктуру та розвиток допоможуть залучити більше туристів до регіону та підтримати зростання індустрії туризму [1].

Державно-приватні партнерства (ДПП) можуть бути ефективними моделями для розвитку туристичного бізнесу після війни. ДПП передбачають співпрацю між урядовими установами, приватними підприємствами та місцевими громадами для підтримки відновлення та

зростання індустрії туризму. Через ДПП державні установи можуть надавати фінансування та ресурси для підтримки відновлення пошкодженої інфраструктури, тоді як приватні підприємства можуть інвестувати в нові туристичні продукти та послуги. Місцеві громади також можуть зіграти певну роль у процесі відновлення, надаючи внесок у розробку нових туристичних продуктів і послуг, а також рекламуючи регіон серед внутрішніх та іноземних туристів [3, 6].

Важливу увагу слід звернути на розвиток потенціалу та програми навчання, оскільки вони також можуть бути ефективними моделями для розвитку туристичного бізнесу після воєнної ситуації. Ці програми передбачають навчання та освіту місцевих громад і туристичних операторів, зосереджуючись на розвитку навичок і знань, необхідних для підтримки зростання індустрії туризму.

Розвиток потенціалу та програми навчання можуть допомогти покращити якість туристичних продуктів і послуг, а також можуть підтримати розробку нових туристичних продуктів і послуг, які адаптовані до потреб та інтересів туристів. Вони також можуть допомогти підвищити загальну конкурентоспроможність індустрії туризму, надаючи місцевим громадам і туристичним операторам інструменти та ресурси, необхідні для досягнення успіху на конкурентному туристичному ринку.

Війни мають значний вплив на індустрію туризму, але існуючі програмні моделі розвитку туристичного бізнесу після війни, можуть сприяти відновленню та зростанню туристичної галузі. Розвиток інфраструктури, культурний туризм і туризм, орієнтований на громаду, а також ефективний маркетинг і просування - все це ефективні програмні моделі для розвитку туристичного бізнесу в післявоєнний період. Застосувавши ці програмні моделі, індустрія туризму може оговтатися від війни і продовжувати підтримувати економічне зростання в постраждалих регіонах.

Література:

1. Загальні втрати економіки, понесені в ході війни. Київська школа економіки. URL: <http://surl.li/gnuhs> (дата звернення: 27.01.2024).
2. Повномасштабне вторгнення Росії в Україну: історичний контекст. URL: <https://uin.gov.ua/aktualnitemy/povnomasshtabne-vtorgnennya-rosiyi-v-ukrayinu-istorychnyy-kontekst> (дата звернення: 27.01.2024).
3. Про роботу Українського культурного фонду під час війни – 10-й випуск дайджесту «Хроніки культурного фронту». URL: https://ucf.in.ua/news/16_04_2022-pro-pidtrimku (дата звернення: 27.01.2024).

4. Україна, Литва та Польща розпочали працювати над оцифруванням культурної спадщини України. URL: <http://surl.li/gnuho> (дата звернення: 27.01.2024).

5. Як виглядає туризм під час війни. URL: https://zaxid.net/statti_tag50974 (дата звернення: 27.01.2024).

6. «Visit Ukraine in the future»: українські готелі в гарячих точках просять світ про підтримку. URL: <https://visitukraine.today/uk/blog/214/visit-ukraine-in-the-future-ukrainski-goteli-vgaryacix-tockax-prosyat-svit> (дата звернення: 27.01.2024).

РОЛЬ ТУРИСТИЧНО-РЕКРЕАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ СТРУКТУР ПРИРОДНО- ЗАПОВІДНОГО ФОНДУ УКРАЇНИ

Боруцька Ю.З., кандидат геологічних наук, доцент,
Львівський національний університет
природокористування, м. Дубляни, Україна

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-5040-8624>

Крупа О.М., кандидат економічних наук, доцент,
Львівський національний університет

природокористування, м. Дубляни, Україна

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-3512-6925>

Як і в усьому світі, так у нашій країні, особливо, в умовах російсько-української війни, вкрай важливими є питання щодо стихійного, нерационального, незбалансованого використання природно-ресурсного потенціалу. Сюди належать і неконтрольовані навантаження, що призводять до втрати привабливості та рекреаційних властивостей туристичних дестинацій, зокрема територій і об'єктів природно-заповідного фонду (ПЗФ).

Вкрай важливо визначити рекреаційні можливості окремих природних ресурсів, туристично-рекреаційний потенціал територій, максимальне та мінімальне антропогенне навантаження, яке може прийняти дестинація, і провести регламентуючі заходи для реального збалансування усіх процесів, аби в контексті сталого розвитку зберегти можливості для користування цією природно-ресурсною базою майбутніми поколіннями українців.

Функціонування природно-заповідного фонду нашої держави регулюється українським законодавством. Його діяльність